

ПРОГРАМ РАДА

Туристичке организације општине Косјерић
за 2020. годину

Косјерић, децембар 2019. год.

Снежана Јоксимовић, дипломирани туризмолог,
директорка

Увод

Туристичка организација општине Косјерић (скраћено ТООК) је јавна установа за унапређење и развој туризма. Оснивач ТООК је општина Косјерић. У овом облику организација постоји још од 1994. године и правни је наследник некадашњег Туристичког савеза, основаног 2. јула 1980. године. Да туризам има значајно место у Косјерићу још од раније, доказује документ (статут) „Правила Туристичког друштва Среза црногорског Косјерић“ из 1955. год, што нас додатно обавезује према привредној грани која би коначно, уз адекватну пажњу и третман, могла постати покретач развоја целе општине.

У складу са Законом о туризму, објављеном у „Службеном гласнику РС“ 17/2019 члан 41, Туристичка организација локалне самоуправе обавља следеће послове:

- 1) промоције и развоја туризма јединице локалне самоуправе;
- 2) координирања активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму који непосредно и посредно делују на унапређењу развоја и промоцији туризма и на програмима едукације и усавршавања вештина запослених у туризму;
- 3) доношења годишњег програма рада и плана промотивних активности у складу са Стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;
- 4) обезбеђивања и унапређивања информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности јединице локалне самоуправе (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, on line средства промоције – интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири, итд.);
- 5) прикупљања и објављивања информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге послове од значаја за промоцију туризма;
- 6) организовања и учешћа у организацији туристичких, научних, стручних, спортских, културних и других скупова и манифестација;
- 7) организовања туристичко-информативних центара (за прихват туриста, пружање бесплатних информација туристима, прикупљање података за потребе информисања туриста, упознавање туриста са квалитетом туристичке понуде, упознавање надлежних органа са притужбама туриста и др.);
- 8) управљања туристичког простора;
- 9) посредовања у пружању услуга у домаћој радиности и сеоском туристичком домаћинству; 10) подстицања реализације програма изградње туристичке инфраструктуре и уређења простора;
- 11) израде, учешћа у изради, као и реализације домаћих и међународних пројеката из области туризма;
- 12) припреме и прикупљања података, састављање упитника, анализа и других информација; 13) у вези са обављањем привредне делатности, као и друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом.

Туристичка организација јединица локалне самоуправе, односно правно лице из става 2. овог члана је дужно да годишњи програм рада и план промотивних активности из става 3. тачка 3) овог члана, пре њиховог усвајања, достави ТОС-у на прибављање претходне сагласности у делу плана промотивних активности. Ако туристичка организација јединица локалне самоуправе, односно правно лице из става 2. овог члана не поступи на начин из става 4. овог члана, не могу у години, на коју се програм рада и план промотивних активности односи, код Министарства да остваре право на подстицајна средства из члана 28. овог закона.

ТООК је још у септембру 2019. добила потребну сагласност од МТТТ.

Програм рада за 2020. годину (поштујући редослед из Закона о туризму)

1) Промоција и развој туризма јединице локалне самоуправе;

- Београдски сајам туризма, као најважнији сајам у региону, 20/23. фебруара, у зависности шта буде тема - избрендирати подпроизводе, промоција 40 година Чобанских дана
- Новосадски сајам туризма као и неколико ударних сајмова у региону – сходно могућностима
- ТО Косјерић ће учествовати на још неким догађајима и фестивалима где се укаже могућност да се уз минималне трошкове представи туристичка понуда и потенцијали општине Косјерић, као и путем дистрибуције пропагандног материјала (посредством ТОС и ТОРЗС - учешћа на разним сајмовима)
- На домаћем тржишту промовисати селективно понуду прилагођену различитим циљним групама: спортисти, агенције, планинари, пензионери, новинари итд, путем тематских

програма, осмислити кампању за нове програме, нарочито верске туре, ојачати капацитете за реализацију Традиционалне српске свадбе

- Учешће у неколико добрих емисија на ТВ и осталим медијима

2) Координирање активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму који непосредно и посредно делују на унапређењу развоја и промоцији туризма и на програмима едукације и усавршавања вештина запослених у туризму;

Организовати конференцију за пружаоце туристичких услуга на територији општине Косјерић (власнике објеката, предузетнике који се баве сеоским, спортско- рекреативним и другим видовима туризма).

Едукација се, поред курсева у вези са пружањем услуга смештаја и хране, односи и на познавање страних језика као и познавање и примену ИТ.

Такође у ТО Косјерић наставити са програмима едукације и укључивањем волонтера (водичи, прикупљање информација, обилазак терена...)

Обезбедићемо све потребне информације потенцијалним инвеститорима и својим контактима омогућити максималну подршку инвестиционим активностима, како бисмо заједнички остварили циљеве, а посебно у контексту јавно-приватног партнерства.

Сарадња са приватним предузетницима нарочито у домену услуга (произвођачи ракија, млечних производа, воћних сокова, воде итд.)

Туристичка организација општине Косјерић је и до сада сарађивала са суседним и ТО других општина у Србији, а нарочито у оквиру Регионалне туристичке организације. Планом за наредну годину предвиђа сарадњу на заједничким пројектима, као и промоцијама, изради пакета туристичких програма и промотивних брошура.

Сарадња се остварује и кроз часопис РАЗОТКРИВАЊА, који у наредним годинама треба да обухвати свих 26 села и варош Косјерић и представља значајан зборник односно покреће многе идеје и иницијативе.

3) Доношење годишњег програма и плана промотивних активности у складу са Стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;

Овај документ се налази у Прилогу.

4) Обезбеђивање и унапређивање информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности јединице локалне самоуправе (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, on line средства промоције - интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири итд);

У оквиру планираног буџета, пре свега из програмског дела односно из грантова уколико буде одобрен неки од пројеката – планира се тематски штампани материјал и туристички промо филм. Штапаћемо публикацију Традиција Чобанских дана – четрдесет година. Веб презентацију ажурирати, потребно је бити активнији на друштвеним мрежама, отворити налоге на Твитеру, Инстаграму итд и имати плаћене рекламе. У вези са продајом сувенира морамо решавати проблем са књиговодством.

5) Прикупљање и објављивање информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге послове од значаја за промоцију туризма;

Ово је нешто што радимо од самог оснивања. На основу прикупљених информација годинама уназад објављујемо Календар догађаја. Веома је важно анимирати и нове пружаоце услуга а то је могуће само кроз конкретне акције и ангажовање на стварању амбијента за развој туристичке делатности односно валоризацију потенцијала које евидентно имамо.

6) Организовања и учешће у организацији туристичких, научних, стручних, спортских, културних и других скупова и манифестација;

Чобански дани, као највећа туристичко-културна манифестација – потребно је квалитативно унапредити традиционални садржај, достављен је надлежнима Предлог пројекта са којим би ТО Косјерић аплицирала за средства код ресорног министарства, али је неопходно да се и друге институције укључе у том смислу и аплицирају код ресорних министарстава односно фондова. Предлог ТО Косјерић био је да се до краја 2019. формира Програмски савет који би окупио компетентне личности а потом и Организациони одбор чији задатак би био да организује и реализује манифестацију у складу са дефинисаним програмом односно циљевима. ТО Косјерић манифестацију сагледава у контексту развоја културног туризма односно нематеријалног културног наслеђа у функцији развоја одрживог туризма. То није учињено, но шта је ту је – требало би по хитном поступку да бисмо заказали промоцију на сајму и сл.

Подстаћи и оснажити и друге манифестације и догађаје а нарочито оне које улазе у годишњи календар манифестација ТОС (Олимпијска трка, Арт камп, Дани Петра Лазића и сл.) Осим ових које имају републички карактер – неговати локалне културне и спортско-рекреативне и осмислити низ нових, пре свега у сарадњи са школом и у контексту неговања здравих стилова живота (стазе здравља, активности на води, на базену итд.)

Чајанка поводом 8. марта заслужује пажњу због јединственог концепта и уникатних тема за сваку годину и као таква привлачи медијску пажњу и доприноси промоцији Косјерића. За 2020. годину планирана ће бити и нова тема.

7) Организовање туристичко-информативних центара (за прихват туриста, пружање бесплатних информација туристима, прикупљање података за потребе информисања туриста, упознавање туриста са квалитетом туристичке понуде, упознавање надлежних органа са притужбама туриста и др.);

Настојимо да сваке године унапредимо активности пружања информација. И ове године ћемо конкурисати код ресорног министарства са инфраструктурним пројектом: „Унапређење туристичко-информативне и промотивне делатности кроз изградњу модерног Туристичког информативног центра Косјерић“.

8) Послови управљача туристичког простора

Нажалост немамо проглашене туристичке просторе, имамо потенцијалне, имамо и предлоге за успостављање истих (обавезно покушати поново са пројектом Таорских врела), кроз реализацију пројектне активности било је логично да управљамо Старим ханом који смо адаптирали у Визиторски центар, али то је онемогућено. На исти начин би требало управљати платоом у Субјелу који је идеалан да се оживи као туристички простор кроз пројектно-идејне активности.

9) Посредовање у пружању услуга у домаћој радиности и сеоском туристичком домаћинству;

Очекују се правилници који регулишу ову област. Надамо се да ћемо успоставити добру сарадњу какву смо и раније имали са пружаоцима услуга.

10) Подстицање реализације програма изградње туристичке инфраструктуре и уређења простора;

Овде значајну улогу игра способност аплицирања код разних фондова односно финансијски капацитет, могућности су огромне: уређење ски стаза, затворени базен, омладински клуб, Интернат на Варди, Центар за образовање у руралном туризму у Скавцима, Задруга у Сечој Реци и слични објекти у скоро сваком селу који би се могли привести намени у туризму. Нарочито значајно и финансијски релативно лако изводљиво су разне тематске стазе: планинарске, стазе здравља, историјске итд, као и разна туристичка сигнализација и мобилијар (доста тога је урађено у претходном периоду, треба наставити).

У 2020. години, планирамо да конкуришемо код ресорног министарства са пројектом изградње савременог Туристичко-информативног центра (ТИЦ Косјерић) на месту постојећег. У том смислу се надамо да просторија до нас неће бити издавана трећем лицу.

11) Израда, учешће у изради, као и реализација домаћих и међународних пројеката из области туризма;

Ова област највише зависи од финансијског капацитета и воље власти. Општина се до сада није прославила кад је у питању повлачење средстава из разних доступних фондова. Постоји методологија праћења конкурса (плаћено стручно лице или канцеларија) и ауторитет власти да подстакне институције на рад у овој области. Што се тиче пројеката из области туризма – постоје идејни пројекти, све даље је питање воље надлежних (и финансијских могућности за писање пројеката).

Конкурисаћемо и даље са пројектом РАЗОТКРИВАЊА (путничко возило и фотоапарат) и то код Телекома и турске агенције (ТИКА).

Пројекти са којима ћемо аплицирати код Министарства културе:

- „Одјеци – живот и стваралаштво Лизе Марић Крижанић
- РАЗОТКРИВАЊА – часопис
- Дани Антонија Косијера
- Фестивал „Дани Петра Лазића“
- „Старо певање у Срба“ – сегмент из Чобанских дана, уколико установа културе не планира да конкурише са тим што би било добро јер је то ипак њихова област и нама константно не додељују средства.

Код ресорног министарства стандардно ћемо аплицирати за Чобанске дане уколико добијемо од надлежних из локалне самоуправе одрешене руке за наш предлог.

И коначно, као и сваке године, активни смо учесници у пројектним активностима ТОРЗС и за 2020. делегираћемо наш предлог у оквиру опредељене теме.

12) Припреме и прикупљање података, састављање упитника, анализа и других информација;

Ово су текуће активности, анализе су саставни део извештаја, а упитници се интензивно дистрибуирају и попуњавају приликом прикупљања информација за стратешке документе и сл.

13) Друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом

- Прикупљамо и даље ауторске приче или оригиналне интерпретације већ постојећих прича о Косјерићу а у циљу обогаћивања туристичког производа наше општине

- Јавни позив за сакупљање старих предмета смо обуставили након удаљења из Хана, а фотографије прикупљамо и даље.
- Часопис РАЗОТКРИВАЊА – наставити интензивни рад на овоме јер је наишао на особиту пажњу и то не само у локалним оквирима, у току је рад на 6.броју посвећеном селу Парамун.

Извод из стратешких планова:

- **Визија** развоја туризма општине Косјерић:

До 2025. године Косјерић ће бити препознат као једна од водећих дестинација РС намењених гостима који желе да упознају српско село, културу и традицију, као и да упражњавају различите врсте активног одмора.

Туристичка понуда ће се фокусирати пре свега на развој сеоског туризма и у вези са њим бројних селективних облика туризма намењених излетницима, викендашима итд, а што ће све бити подржано повећањем броја и квалитета тематских смештајних објеката и других садржаја туристичко-угоститељске понуде.

Динамичан развој туризма на дестинацији општине Косјерић ће бити резултат не само унапређења квалитета различитих туристичких производа, очуване околине и трајне бриге за културну баштину, већ и међусобног умрежавања туристичке понуде и повећања нивоа едукације свих учесника туристичког развоја.

Села Косјерића – села 21. века
 Косјерић – најбоља викенд дестинација
 Косјерић – здрава средина и за генерације које долазе
 Косјерић – спортска варош

- **Мисија** Туристичке организације општине Косјерић

Врхунском услугом, гостољубивошћу и разумевањем потреба наших гостију, континуирано ћемо подизати конкурентност туристичко – угоститељске понуде Косјерића на туристичком тржишту, повећавати степен задовољства боравком и активно подстицати поновни долазак.

Верујемо да нам разумевање и добро предвиђање потреба потенцијалних гостију, висок степен заштите простора и целокупне ресурсне основе, као и подстицање нових предузетничких подухвата на принципима одрживог развоја омогућава стварање заокруженог система вредности којим ћемо осигурати просперитет свим грађанима општине Косјерић.

Иновативност, сарадња и брзо прилагођавање тржишним трендовима – темељи су на којима градимемо наш успех.